

Wrześniowy numer podejmuje, podobnie jak ostatnie „Pressje”, temat alternatywnej ekonomii. W wywiadzie z brytyjskim ekonomistą Jamesem Robertsonem poruszony został temat związków między ekonomią i etyką, a także czekającej nas nieuniknionej rewolucji kopernikańskiej w naszym myśleniu o ekonomii. Jeden z najstynniejszych przedstawicieli ekonomii alternatywnej prezentuje swoje poglądy na przyszłość pieniądza oraz głosi potrzebę zmiany założeń leżących u podstaw dzisiejszego systemu gospodarczego i pieniężnego. Jego zdaniem jest to warunkiem naszego przetrwania. Ten temat obecny jest też w rozmyślaniach kanadyjskiego ekonomisty Marka Anielskiego o reformie dogmatycznego modelu ekonomii neoklasycznej. Autor *The Economics of Happiness* (2007) z kwestionuje współczesne rozumienie dobrobytu, w którym szczęście zależy od coraz większej konsumpcji i ciągłego wzrostu gospodarczego. Jest to niebezpieczny mit. Anielski proponuje własne narzędzia pomiaru dobrobytu, podważając pogląd, wedle którego wszystkie jednostki dążą jedynie do maksymalizacji korzyści i gromadzenia dóbr materialnych. Autor dowodzi, że uzależnienie od pieniędzy ogranicza przyrodzone prawo do szczęścia. Zwolennik myślenia „małe jest piękne” uznaje obecną sytuację za dramatyczną, ale pozostaje optymistą w kwestii możliwości zmian świadomości ekonomicznej. W tym numerze można również znaleźć prowokacyjny artykuł Dariusa Baronasa o stosunkach chrześcijan i mużulmanów oraz podwójnych standardach w ocenie prześladowań obydwu grup. Autor zwraca uwagę na częste pomijanie milczeniem na łamach prasy ataków na chrześcijan w krajach arabskich. Ciekawy jest artykuł dotyczący migracji – Claus Leggewie odpowiada na pytanie, co przeszkadza w tworzeniu wspólnej historii migracji europejskiej. Niemiecki politolog nie boi się nazwać najtrudniejszych aspektów tego zagadnienia. Jednym z najważniejszych tekstów w numerze jest wywiad z posiadającą litewskie korzenie Barbarą Czarniawską, teoretykiem nauk o zarządzaniu i organizacji. Prezentuje tezę o tym, że w Europie Środkowej za mało się mówi o nowoczesnym podejściu do zarządzania, które skupia się nie tylko na „żądzy pieniądza”, ale też harmonii kapitału ludzkiego oraz środowiska. W długiej serii wywiadów znajduje się też rozmowa z ambasadorką USA na Litwie, znaną litewską aktorką Rasą Samuolytė oraz z kompozytorem Broniusem Kutavičiusem. „Kultūros barai” nie zapominają też o zmarłym w sierpniu Stanislavasi Kuzmie, jednym z najstawniejszych litewskich rzeźbiarzy. W numerze można znaleźć refleksje Kuzmy o sztuce i o własnej twórczości. Wśród tematów związanych z sztuką warto wyróżnić niespodziewane przemyślenia pianisty Zecharia Plavina o problemach, jakie czyhają na młodych pianistów w trakcie studiów.

Sabina Karmazinaitė
przeł. z języka litewskiego Alicja Malewska